
DE MEDE DER INSPIRATIE

toneelstuk voor de 4^e klas

geschreven door

Jos Tiel Groenestege
(Vrije School Apeldoorn)

Odin smeed woedend
zijn speer naar de leider.

Het was de Wanenvorst Njord,
die het wapen ving in de lucht.
Buigend bracht hij het
Odin weer terug.

eerste scene:

Odin: Vorst der Wanen,
laat mij weten Uw naam.

Njord: Zo wordt geweten mijn naam
door allen in Uhland:
Als Njord, ja zo noemen
mij al mijn getrouwen.
Geef antwoord nu;
wat is de grond van uw gramschap.

Odin: Gulveig, gezant
van de goudglanzende Wanen
is een verrader van de
ijzingwekkende reuzen.
Tweedracht zaait zij
en maakt afgunstig
de goden die zetelen
in Asgaards zalen.

Njord: Laat vrede heersen
tussen Asen en Wanen,
tussen aarde en lucht, de hemelse landen.
Wij zullen u bijstaan
in de strijd tegen de reuzen.
Wij zullen één zijn;
eeuwigdurende vriendschap
en vrede zal tussen ons zijn.

Höfnir: Ik zal bezegelen ons sterke verbond;
als teken van vriendschap
wil ik wel wonen
in Uhland
bij de Wanen in hun wolkenpaleizen.

Njord: Wees welkom dan
in de woonstee der Wanen.

Odin: Wees gij dan welkom
als één van de onzen
laat onze vrede
in vriendschap klinken.

Allen: Laat ons de eed van trouw
verbinden, als teken
nu spuwen ons speeksel
in de gouden schaal;
als bewijs dat verbonden zijn
Asen en Wanen.

tweede scene:

Odin: Mimir spreek nu
met schallende spreuken
en laat uit het speeksel
een man nu opstaan.

Mimir: Uit speeksel der Asen
Uit speeksel der Wanen,
Sta op, gij spraakzame
wordt nu geschapen,
wiens woorden gewogen worden,
wiens woorden worden verstaan.

Kwasir: Wie riep mij ?
Wie gaf mij ?
Waar was mijn jeugd ?
Ik draag in de geest
deugden van Asen en Wanen.

Allen: En zo kwam Kwasir,
die zijn jeugd niet kent.
Wijsheid bezit hij van Asen en Wanen,
uit wiens speeksel
hij geschapen is.

In Asgaard bemint men zijn goedheid;
in Midgaard wordt hij vereerd.
Vrede en wellevendheid brengt hij;
vele ambachten zo leert hij.
Kwasir is waar hij geboden wordt.

derde scene 1 (Fjalar en Galar)

Allen: Doch twee dwergen zij doodden,
omdat hij aan geen kwaad dacht.
En mengden zijn bloed met honing;
maakten een machtige mede.
Ieder die daarvan drinkt
tot dichter of profeet maken zal.

Fjalar: Laten wij Gilling vragen
met ons een maal te gebruiken.

(Zij gaan Gilling halen)

Galar: Vaar met ons mee,
om vis te vangen.

Gilling: Wees voorzichtig
want in zwemmen ben ik
niet zo reusachtig.

Allen: Zo gleed hun boot
over de gladde zee.
Overvloedig vingen zij
hun netten vol.
Zij stuurden hun boot
terug op de tocht,
door woest water waar
die omsloeg.
Gilling zakte in de zilte zee.
De dwergen zelf, die goed zwommen,
richtten hun boot en
roeiden naar huis.
Dan doodden zij de vrouw
door een machtige molensteen.

Suttung: Waar is mijn vader,
waar is mijn moeder,
wat hebben jullie gedaan ?

Gallar: Je vader verdronk jammerlijk.

Fjallar: Je moeder werd getroffen
door een vliegende molensteen.

Galar en
Fjallar: En zo gingen zij beiden heen.

Suttung: Dan zullen jullie sterven
door water en steen.
Zonder voedsel zal ik varen
en je laten ver in de zee
vanwaar je niet terug zwemmen kunt.
Langzaam zal de vloed wassen,
elke dag wat hoger zijn,
totdat het jullie dwergen-smoelen
voorgoed zal overspoelen.

(Suttung roeit naar een rotspunt in de zee)

Suttung: Lachen zal ik
Honen zal ik
Spotten zal ik
elke dag.

Fjallar: Zeg een prijs Suttung !
Werken willen wij;
werktuigen en wapens maken.

Suttung: Lachen zal ik
Honen zal ik
Spotten zal ik
elke dag.

Gallar: Een drank die wij hebben;
het kostbaarste ter wereld.
Zelfs Odin zou er
zijn oog voor missen willen.

Fjallar
en Gallar: Wij willen je bieden
wat zelfs de Asen niet bezitten:
Een drank waar de machtige Odin zijn
ene oog voor geven zou.

Suttung: Welke drank mag dat wezen ?

Fjallar
en Gallar: De mede der inspiratie;
zo wordt het genoemd.
Van bloed gemaakt,
met honing gebrouwen.
Geen mede bestaat er
die beter is dan deze.
Noch dronken, beneveld of wartaal sprekend;
doch praten en zingen voor elk onweerstaanbaar.

Suttung: Als jullie mij die mede geven,
dan laat ik jullie beiden in leven.
Ik wil je leven geven
wanneer je waarheid spreekt,
dan sluiten wij de ruil
en roei ik je terug van deze rots.

Scène
Heimdall: Hoog op Bifrost
de regenboogbrug.
Er komt geen knaap
onaangekondigd in Asgaard aan.

Induna: Heimdall zeg mij,
waar is toch Kwasir ?
In geen eeuwigheid heeft hij
een appel der jeugd gekregen.

Heimdall: Lang geleden is het
dat hij hier langs ging.
Sedertdien heb ik hem niet gezien.

Induna: Laat ons Odin vragen of hij
op Hjildskalf gezeten
weet waar Kwasir is.

(Ze gaan naar Odin).

5e
vierde scene:

Induna: (tot Odin)
Alvader weet Gij waar Kwasir is ?

(Odin en Mimir)

Odin: Mijn raven zochten ,
mijn Walküren zond ik,
doch geen zag
waar ik hen voor zond.
Mimir zeg mij waar mag Kwasir zijn ?

Mimir: Fjallar en Galar zij doodden Kwasir
en maakten een machtige mede.
Drie kruiken vulden zij
en gaven die Suttung
om hun leven te lengen.
Heim'lijk verheugd is hij,
hoewel hij het niet dorst raken.
Diep bewaart hij het onder de aarde,
bewaakt door zijn dochter Gunlöd.
Geen druppel van het goede,
wat Asen en Wanen bijeenbracht,
mag een reus bezitten.

Odin: Dan zal ik zelf
met sluwheid en list
vermomd de mede gaan halen.

6e scene

(Negen maaiers maaien het gras)

Odin: Hoe is het te werken
voor een heer in welstand ?

Maaier 1: Wij kunnen onze zeisen niet scherpen
om zo machtig te maaien
als meester Baugi dat wenst.

Odin: Dat is makkelijk verholpen;
Laat mij ze maar slijpen.

Maaier 1: Dat is pas een slijpsteen !

Maaier 2: De zeisen zijn zo scherp als scheermessen.

Maaier 3: Die wetsteen zou ik wel willen bezitten.

Maaier 4: Verkoop mij de steen, gij vreemdeling.

Maaier 5: Veel wil ik ervoor geven !

Maaier 6: Ik bezit meer geld
omdat meester Baugi mij
meer beloonde toen wij
naar het modderwoud trokken
om mensen te maaien
en huizen te branden.

Maaier 7: Goud geef ik .

Maaier 8: of ringen geld.

Maaier 9: Van mij; gestolen goed.

Odin: Wie hem vangt, die heeft hem.

7c
viijde scene:

(Naar Baugi)

Onheilbrenger:

Ik ben een arm ambachtsman.
Men noemt mij bij mijn naam;
Onheilbrenger, bedreven in duistere dingen.

Baugi: Wat heb ik aan één man,
voor het werk van negen.
Die domme kerels doodden elkaar
nog voor de oogst gehaald was,
nog voor het gras gemaaid.

Onheilbrenger:

Wat geeft ge als ik het werk doe
in minder tijd dan zij
nodig zouden hebben ?

Baugi: Dat kan niet, maar mocht je de waarheid spreken
dan zal ik je geven wat je wenst.

Onheilbrenger:

Slechts een slok van de heerlijke mede,
die je broer in een spelonk bewaard.

Baugi: Dat wil ik wel beloven.

Onheilbrenger:

Ik maai het gras
in minder dan geen tijd
en tast het op hoge mijten.
Dan maai ik het koren,
droog het en dors het graan:
in minder dan geen tijd
is het werk gedaan.

Meester Baugi, mijn werk is gedaan
in minder tijd dan negen knechten.
Ik heb mij geheel aan mijn gelofte gehouden,
vergeeldt nu schuld met schuld.

Baugi: Ga met me mee
naar mijn broeders burcht
om er te halen
een slok van de mede.

Neem op de schouder
een vol vat bier.
Torsen zal ik
een vol vat geestrijk vocht
om er de gunst mee te winnen.

(Zij gaan op weg en komen bij Suttung in de zaal)

De
~~zede~~ scene:

Baugi (tot Odin):

Wees wijs en zwijg,
want ik wil bepleiten
in welsprekende taal
de zaak waar wij voor staan.

Baugi (tot Suttung):

Gegroet broeder, vier een feest
drink met ons de dorstlessende drank,
want wie veel werkt, hij weet
wat zijn loon wordt.

(Baugi schenkt de bekens vol; Suttung drinkt).

Baugi: Waar is mijn nicht ?
Laat je haar nimmer
uit de donkere diepte
het daglicht niet zien ?

Suttung: (drinkt)
Mijn schat blijft niet onbewaakt.

Suttung: Niemand in negen werelden,
die de dichters mede bezit.
De goden, zij willen wel hebben
de mede der inspiratie.

Baugi: Mijn vriend hij maaide
wat negen maaiers niet konden:
Het gras getast op grote hopen,
gedroogd, gebracht tot in de nok.
Het graan gedorst
in zakken, gevuld,
gestapeld in mijn voorraadschuren.

Suttung: (lallend)
Wees wijs met zo'n knecht
wanneer hij in de wintermaanden
ook in 't werk wel voldoet.
(drinkt)

Baugi: Slechts een schamele gunst
vroeg hij als beloning:
een slok van de dichtersdrank,
die door je dochter bewaakt wordt.

Suttung: (opspringend)
Wie waagt wat te beloven,
welk snoodaard dat durft te doen !
Te wapen en werp hem
weg uit mijn woonstee.

^{9e}
avonds scene:

(Eenmaal buiten)

Onheilbrenger:

Belofte maakt schuld
voor een beker mede.

Baugi: Rotsgrond scheidt ons
van de dichtersdrank.
Onbereikbaar is het
voor wie er wil komen.
Diep in de berg,
door Gunlod bewaakt.

Onheilbrenger:

Breng me maar
zo dicht mogelijk
waar Suttung bewaart
zijn volle vaten.

(Baugi brengt Onheilbrenger naar die plaats).

Baugi: Hier ben je dichtbij.
Maar ik zeg je,
dat het je niet lukken zal.

Onheilbrenger:

Doe wat ik je zeg,
dan krijg ik wat ik wens.
Boor met deze boor,
hoe dieper hij gaat,
hoe langer hij wordt.
Een machtige reus als jij
kan ermee terecht.

(Baugi begint te boren. Een hele tijd. Dan trekt hij de boor
eruit en zegt:)

Baugi: Daar, ik ben er door heen !

(Onheilbrenger buigt zich en blaast)

Onheilbrenger:

Reus Baugi, ik had niet gedacht
dat jij mij bedriegen zou
na al wat ik
voor jou gedaan heb.

(Baugi gaat zuchtend door tot hij er is. Weer blaast Odin)

Onheilbrenger:

Wacht hier en waak.

(Onheilbrenger verdwijnt)

Baugi: Dit was vast een dief.

Ja, wie weet

één der Asen zelf.

(Odin komt in de schatkamer bij Gunlöd als Bolverk)

10e ~~achtste~~ scene:

Gunlöd: Welk een schoonheid aanschouwen mijn ogen
Lang zag ik
geen lieflijke jongeling
jeugdig als ik.

Bolverk: Noch zag ik een jonkvrouw
zo schoon... en opgesloten.
Drie vaten in duistere diepte,
die zij bewaken moet.

Gunlöd: Drink en verleen mij
de vrijheid die ik zo begeer.

Bolverk: (drinkt het eerste vat)
Mijn dorst naar druppels mede
verdwijnt als ik zie
de goddelijke ogen
van de schone Gunlöd.

Gunlöd: Kun jij dan, jonge reus,
nog eens zo'n vat
in een teug legen ?

Bolverk: Op Gunlöd, de lieflijkste
uit het geslacht der reuzen.
(drinkt het tweede vat)

Gunlöd: Bemín mij en drink dan
het beste, van Kwasirs bloed
wat in de gouden ketel bewaard wordt.

(Bolverk drinkt het derde vat)

Gunlöd: Zonder jou zal mijn leven zinloos zijn.

Boilverk: Open het luik voor frisse lucht
en breng mij daar buiten.

Allen: Door liefde gedreven
opent zij het luik daarboven.
Dan verheft zich op vleugelen
Odin, in adelaarsvlucht.
Klapwiekend vliegt hij
het licht tegemoet.

Gunlöd: Wie was hij die hier in het duister
liefde van mij begeerde ?
Wie was hij die dronk
de Goddelijke mede ?
Waarlijk geen ander
dan één der Asen
zal zich wagen
in de zwarte diepte.

Suttung: Waar is de snoodaard die dronk
mijn dierbare schat ?

(Gunlöd wijst, Suttung vliegt)

11e scene
Allen: Snel vliegt de adelaar, de dapp're vogel
zwaar in zijn snavel drukt de last die hij draagt.

Op de vlakten van Asgaard
staan de Asen op wacht.
Dan zien zij een adelaar;
een strijd wordt gestreden;
Suttung dreigt. ^{met} Adelaars klauw
hij slaat....
Odin verliest een deel van de mede
het valt op de grond buiten Asgaards muur.
Kooolden, dwergen, duistere gnomen,
drinken die mede als dauw;
Laster en liederlijke roddel
brengt het onder de mensen.
De zon breekt de nacht;
getroffen stort Suttung.

Veilig is Odin en gevuld zijn de vaten.
Drinkt dan gij dappere Asen
de dronk van de goede kwasir.
Zingt dan uw zangen, uw sproken en sagen
aanvaard als Goddelijk geschenk,
die het woord der wijsheid doet schallen,
de hemelse mede, de machtige bron der
INSPIRATIE!